

W poszukiwaniu mechanizmów łączących pseudo-przyczynowe narracje i wyniki prowadzonej polityki: przypadek związku handel-rozwoj-migracja w podejściu UE do państw jej południowego sąsiedztwa

Jakkolwiek sprzecznie z intuicją może to brzmieć, istnieje niewiele dowodów na to, że poprawa rozwoju społeczno-gospodarczego w krajach rozwijających się koniecznie przekłada się na zmniejszenie migracji do krajów rozwiniętych, a obszerna literatura na temat związku między rozwojem a migracją w najlepszym razie nie daje jednoznacznych odpowiedzi. W rzeczywistości istnieje szeroki konsensus akademicki, że w krótkim okresie zwiększenie rozwoju społeczno-gospodarczego może zwiększyć migrację, a nie ją zatrzymać. Istnieje zatem **uderzający paradoks w podejściu Unii Europejskiej (UE) do zrozumienia relacji między rozwojem a migracją**, który przekłada się na jej rosnącą tendencję do osiągania celu zewnętrznej polityki migracyjnej (jakim jest zmniejszenie presji migracyjnej) poprzez wykorzystanie jej polityk współpracy rozwojowej i handlowej. Choć obecna w UE już od dziesięcioleci, idea ograniczania nieregularnej migracji poprzez redukcję ubóstwa dzięki działaniom w zakresie handlu, tworzeniu miejsc pracy i inwestycjom, nabrała znaczenia w kontekście „europejskiego kryzysu migracyjnego” z 2015 roku. Od tego czasu **„pseudo-przyczynowa narracja” związku migracja – rozwój społeczno-gospodarczy** została ujęta w koncepcji „zaradzenia pierwotnym przyczynom nieregularnej migracji” ukutej przez Komisję Europejską, która wkrótce potem stała się głównym założeniem leżącym u podstaw licznych działań politycznych UE.

Warto zauważyć, że unijna narracja dotycząca związku między migracją a rozwojem, w której handel może być wykorzystywany jako narzędzie rozwoju gospodarczego i tworzenia miejsc pracy – w konsekwencji prowadząc do ograniczenia nieregularnej migracji – ujmuje swoją politykę jako opartą na wiedzy i dowodach, mimo że leżące u jej podstaw główne twierdzenie nie zostało udowodnione (lub wręcz zostało podważone) przez dowody naukowe. I choć UE obecnie łączy handel, rozwój i migrację w swoim podejściu do krajów słabiej rozwiniętych (dalej „związek H-R-M”), kwestią słabo zbadaną jest rola, jaką w tym kontekście odgrywa handel oraz sposób, w jaki jest on przedstawiany w zewnętrznej polityce migracyjnej UE jako część rozwiązania problemu. Ponadto niewiele wiadomo o mechanizmach przyczynowych łączących narracje polityczne i wyniki polityki prowadzonej w dziedzinie migracji.

W związku z tym projekt zbada, **jakie mechanizmy przyczynowe łączą pseudo-przyczynowe narracje polityczne i wyniki polityki prowadzonej w ramach związku H-R-M w UE, oraz jak one to robią**. Aby odpowiedzieć na to pytanie, projekt skupi się na narracjach dotyczących zaradzenia pierwotnym przyczynom migracji poprzez handel i współpracę rozwojową, tworzonych przez instytucje UE w odniesieniu do państw jej południowego sąsiedztwa. Głównym celem projektu jest zatem **poznanie mechanizmów przyczynowych i ich warunków ramowych, które łączą pseudo-przyczynowe narracje polityczne i wyniki polityki prowadzonej w ramach związku H-R-M w UE**.

Projekt będzie koncentrował się na mapowaniu zaangażowanych instytucji i ich narracji. Będzie to wymagało przeprowadzenia narracyjnej analizy polityki publicznej oraz zebrania niezbędnych danych poprzez zgromadzenie odpowiednich dokumentów i przeprowadzenie wywiadów z przedstawicielami odpowiednich instytucji międzynarodowych. Następnie projekt prześledzi proces łączenia pseudo-przyczynowych narracji z wynikami polityki prowadzonej w ramach związku H-R-M w UE. Powinno to umożliwić identyfikację i konceptualizację mechanizmów przyczynowych, które leżały u podstaw tego procesu. W tym zakresie projekt skupi się na dwóch studiach przypadków, które dotyczą związku H-R-M w UE w jej podejściu do Maroka i Tunezji.

Oprócz wkładu w zawężenie luk badawczych w literaturze, lepsze zrozumienie tematu projektu może być też traktowane jako pilna kwestia w debacie na temat podejścia UE do zarządzania migracją zewnętrzną. A ponieważ odpowiedź UE na nieregularną migrację z krajów rozwijających się jest tematem wysoce kontrowersyjnym i często politycznie instrumentalizowanym, badanie przyczyni się do **poprawy jakości debaty akademickiej i publicznej na temat wykorzystania pomocy rozwojowej i instrumentów handlowych** w tym kontekście. Ponadto, skupienie się na inicjatywach w ramach relacji między UE a południowym regionem Morza Śródziemnego może również przyczynić się do dostarczenia cennych spostrzeżeń na temat najnowszych działań UE prowadzonych w ramach związku H-R-M wobec jej południowego sąsiedztwa.